

Aarhus Vand A/S

Forenklete almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed

AB18 Forenklet

AB18 Forenklet er udarbejdet med henblik på aftaler om mindre eller enklere bygge- og anlægsarbejder.

Aftaler om udførelse af bygge- og anlægsopgaver for Aarhus Vand A/S kan indgås på grundlag af AB18 Forenklet med Aarhus Vand A/S præciseringer og fravigelser.

AB18 Forenklet er med nedenstående præciseringer og fravigelser gældende for den samlede entreprise, herunder eventuelle aftalte ekstraarbejder.

Afsnittene er bygget op på den måde, at sidernes venstre spalte indeholder den komplette tekst i AB18 Forenklet, mens der i højre spalte er anført de præciseringer og fravigelser, der hører til de enkelte punkter.

Nedenstående præciseringer og fravigelser gælder forud for AB18 Forenklet.

Almindelige bestemmelser – AB18 Forenklet	Præcisering/fravigelse
A. Aftalegrundlaget	
Anvendelse	
§ 1. Forenklede <i>almindelige betingelser er udarbejdet med henblik på aftaler om arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed, hvor bygherren ikke er forbruger og hvor der er tale om en mindre eller enklere entreprise. Betingelserne finder anvendelse, når de er vedtaget af aftalens parter.</i>	
Stk. 2. <i>Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives i aftalen, på hvilke punkter fravigelse skal ske.</i>	
Definitioner	
§ 2. <i>Beløbsangivelser er uden moms, medmindre andet er angivet.</i>	
Stk. 2. <i>Ved "arbejdsdage" forstås alle mandage til og med fredage, der ikke falder på en helligdag, 1. maj, grundlovsdag, juleaftensdag eller nytårsaftensdag.</i>	
Lovvalg	
§ 3. <i>Retsforholdet skal i det hele behandles efter dansk rets regler.</i>	
Bygherrens udbud	
§ 4. <i>Der bydes på grundlag af de oplysninger, som er indeholdt i udbudsmaterialet. Materialet skal være entydigt formuleret. Afhængigt af materialets detaljeringsgrad og kravene til entreprenørprojektering skal det</i>	

være udformet således, at der er klarhed over ydelser og vilkår.	
Stk. 2. Udbudsmaterialet skal indeholde en hovedtidsplan, der skal angive start- og sluttidspunkt for arbejdet og eventuelle væsentlige rådighedsindskrænkninger på byggepladsen, som entreprenøren skal tåle.	Ad § 4, stk. 2. Udgår såfremt hovedtidsplanen indgår i udbudsmaterialet, som et selvstændigt underkriterium eller delkriterium. Her vil det være den tidsplan, der indgår i Entreprenørens tilbud, der gælder.
Stk. 3. Hvis entreprenøren foruden en samlet tilbudssum skal give tilbud på enhedspriser, skal udbudsmaterialet angive, om enhedsprisen skal gives for en anslået mængde, og tilbudslisten skal i så fald for hver post angive enhed og mængde, således at entreprenøren i sit tilbud tilføjer pris pr. enhed og den samlede sum for posten.	
Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysning om andre forhold, der må anses for at være af betydning for entreprenørens tilbud.	
Entreprenørens tilbud	
§ 5. Tilbuddet omfatter kun ydelser, der er angivet som hørende til entreprisen på tegninger og modeller, herunder digitale modeller, der er udleveret til entreprenøren som grundlag for tilbudsafgivelsen, eller som er nævnt i de afsnit af arbejdsbeskrivelsen, der gælder for den pågældende entreprise. Tilbuddet indeholder også alle nødvendige fagmæssige bydelser til arbejdets færdiggørelse, jf. § 11, stk. 2.	
Stk. 2. Entreprenørens forbehold eller fravigelser fra udbudsbetingelserne skal fremgå klart og samlet af tilbuddet.	
Stk. 3. I det omfang entreprenøren skal udføre vinterforanstaltninger i vinterperioden (1/11 – 31/3), skal årstidsbestemte vinterforanstaltninger anses for indeholdt i tilbuddet, medmindre disse er fælles for flere entrepriser. Vejrligsbestemte vinterforanstaltninger betales derimod som ekstraarbejder.	
Stk. 4. Vedståelsesfristen for tilbud er 20 arbejdsdage fra tilbuddets datering. Hvis bygherrens udbud er sendt til flere tilbudsgivere med frist for afgivelse af tilbud, regnes de 20 arbejdsdage fra den tilbudsfrist, der er fastsat i udbuddet.	Ad § 5, stk.4. Vedståelsesfristen for tilbud er 60 arbejdsdage fra tilbuddets datering. Hvis bygherrens udbud er sendt til flere tilbudsgivere med frist for afgivelse af tilbud, regnes de 60 arbejdsdage fra den tilbudsfrist, der er fastsat i udbuddet.
Entrepriseaftalen	
§ 6. Entrepriseaftale indgås ved skriftlig accept af det afgivne tilbud eller ved underskrivelse af en entreprisekontrakt.	

Stk. 2. <i>Hovedtidsplanen med eventuelle aftalte ændringer benævnes den aftalte hovedtidsplan.</i>	
Underentreprise	
<p>§ 7. <i>I det omfang, det er sædvanligt eller naturligt, at arbejdet udføres i underentreprise, kan entreprenøren overlade arbejdets udførelse, herunder projektering, til andre. Det kan dog aftales, at hele eller bestemte dele af arbejdet skal udføres af entreprenøren selv eller en bestemt underentreprenør, således at det kræver bygherrens godkendelse, hvis entreprenøren ønsker at overlade udførelsen til andre.</i></p>	<p>Ad § 7, stk.1. I det omfang Tilbudsgiver baserer sig på en underentreprenørs uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer eller erfaringer skal Tilbudsgiver også benytte denne underentreprenør til at udføre arbejdet i den del af kontrakten, som er tildelt Tilbudsgiver på baggrund af denne støtte hvilket også er anført i kontrakten.</p>
Stk. 2. <i>På bygherrens anmodning skal entreprenøren snarest muligt fremsende dokumentation for, at der er indgået en aftale med en underentreprenør, og for at underentreprenøren har anerkendt, at bestemmelserne i § 7 tillige gælder, når en underentreprenør overlader arbejdet til andre, og at bygherren kan gøre direkte mangelkrav gældende mod underentreprenøren i overensstemmelse med stk. 3 og 4.</i>	
Stk. 3. <i>Hvis det må anses for godtgjort, at bygherren ikke eller kun med stor vanskelighed kan gennemføre et krav vedrørende mangler mod entreprenøren, er bygherren berettiget til at gøre kravet gældende direkte mod entreprenørens underentreprenører og leverandører, hvis deres ydelse har samme mangel.</i>	
Stk. 4. <i>Et direkte krav er undergivet de begrænsninger, der følger af kontraktforholdene både mellem bygherren og entreprenøren og mellem entreprenøren og underentreprenøren og leverandøren, herunder ansvarsfraskrivelser og -begrænsninger i begge kontraktforhold. Det er endvidere undergivet bestemmelserne i kapitel J om tvisteløsning. Bygherren giver afkald på krav mod underentreprenører og leverandører på erstatning uden for kontrakt i anledning af forhold, der er omfattet af et direkte mangelkrav. Hvis det direkte krav skyldes et forsættligt eller groft uagtsomt forhold hos underentreprenøren eller leverandøren, finder 1. og 3. pkt. ikke anvendelse.</i>	<p>Ad § 7 stk. 4. Bygherrens eventuelle mangelkrav mod en underentreprenør er ikke underlagt de ansvarsbegrænsninger, entreprenøren har aftalt med underentreprenøren.</p>
Stk. 5. <i>Bestemmelserne i stk. 1-4 gælder tillige, når en underentreprenør eller en leverandør overlader arbejdets udførelse til andre.</i>	
B. Sikkerhedsstillelse og forsikring	
Entreprenørens sikkerhedsstillelse	
<p>§ 8. <i>Entreprenøren skal stille sikkerhed for opfyldelse af sine forpligtelser over for bygherren senest 8</i></p>	

<p>arbejdsdage efter, at entrepriseaftalen er indgået, medmindre andet fremgår af udbudsmaterialet. Hvis entreprisesummen er mindre end 1 mio. kr., skal entreprenøren kun stille sikkerhed, hvis bygherren har stillet krav om det i udbudsmaterialet. Sikkerheden skal stilles i form af betryggende pengeinstitutgaranti, kaufionsforsikring eller på anden betryggende måde.</p>	
<p>Stk. 2. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle krav, som bygherren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder og tilbagebetaling af for meget udbetalt entreprisesum.</p>	
<p>Stk. 3. Indtil aflevering har fundet sted, skal den stillede sikkerhed svare til 15 % af entreprisesummen uden moms. Herefter skal sikkerheden nedskrives til 10 %.</p>	
<p>Stk. 4. Sikkerheden ophører 1 år efter afleveringstidspunktet, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat reklamation over mangler. I så fald ophører sikkerheden, når manglen er afhjulpet.</p>	
<p>Stk. 5. Hvis entreprenøren hæver entrepriseaftalen, ophører entreprenørens sikkerhedsstilling 3 måneder efter, at aftalen er ophævet, medmindre der forinden er indledt tvisteløsning efter kapitel J om ophævelsens berettigelse.</p>	<p>Ad § 8, stk.5. Tidspunktet for garantiens ophør forlænges til 6 måneder efter aftalen er ophævet. Dette af hensyn til politiske beslutningsprocesser eller forretningsgange.</p>
<p>Stk. 6. Hvis bygherren ønsker udbetaling af den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til entreprenøren og garanten med nøje angivelse af arten og omfanget af den påståede misligholdelse og størrelsen af det krævede beløb. Det krævede beløb skal udbetales til bygherren inden 10 arbejdsdage, fra meddelelsen er kommet frem, medmindre entreprenøren forinden over for Voldgiftsnævnet har anmodet om beslutning om stillet sikkerhed specielt med henblik på, om udbetalingskravet er berettiget, jf. § 53. Hvis entreprenøren er erklæret konkurs, kan anmodning om beslutning vedrørende sikkerhed tillige fremsættes af garanten, der da bliver part i sagen.</p>	
<p>Stk. 7. Hvis parterne er uenige om nedskrivning eller ophør af sikkerheden, kan hver part – og i tilfælde af entreprenørens konkurs tillige garanten – anmode om beslutning om stillet sikkerhed, jf. § 53.</p>	
<p>Stk. 8. Hvis det forhold, der begrundet et krav efter stk. 6 eller 7, allerede er genstand for tvist mellem parterne under en verserende sag efter § 54 eller § 55, træder</p>	

<i>indbringelse af kravet under den verserende sag i stedet for anmodning om beslutning om stillet sikkerhed.</i>	
<i>Stk. 9. Entreprenøren skal sikre, at garanten har accepteret, at alle tvister om sikkerhedsstillelsen afgøres efter reglerne i kapitel J, bortset fra § 50.</i>	
Bygherrens sikkerhedsstillelse	
§ 9. <i>Bygherren skal stille sikkerhed for opfyldelse af sine forpligtelser over for entreprenøren senest 8 arbejdsdage efter, at entrepriseaftalen er indgået, medmindre bygherren er en offentlig bygherre eller en almen boligorganisation. Sikkerheden skal stilles i form af betryggende pengeinstitutgaranti, kaufionsforsikring eller på anden betryggende måde.</i>	
<i>Stk. 2. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle krav, som entreprenøren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder.</i>	
<i>Stk. 3. Sikkerheden skal svare til 3 måneders gennemsnitsbetaling af entreprisesummen uden moms.</i>	
<i>Stk. 4. Sikkerheden ophører, når entreprenøren har sendt slutopgørelsen og ikke har nogen ufyldte krav.</i>	
<i>Stk. 5. Hvis entreprenøren ønsker udbetaling af den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til bygherren og garanten med angivelse af størrelsen af det krævede beløb. Det krævede beløb skal udbetales til entreprenøren inden 10 arbejdsdage, fra meddelelsen er kommet frem, medmindre bygherren forinden over for Voldgiftsnævnet har anmodet om beslutning om stillet sikkerhed specielt med henblik på, om udbetalingskravet er berettiget, jf. § 53. Hvis bygherren er erklæret konkurs, kan anmodning om beslutning vedrørende sikkerhed tillige fremsættes af garanten, der da bliver part i sagen.</i>	
<i>Stk. 6. Hvis parterne er uenige om ophør af sikkerheden, kan hver part – og i tilfælde af bygherrens konkurs tillige garanten – anmode om beslutning om stillet sikkerhed, jf. § 53.</i>	
<i>Stk. 7. Hvis det forhold, der begrunder et krav efter stk. 5 eller 6, allerede er genstand for tvist mellem parterne under en verserende sag efter § 54 eller § 55, træder indbringelse af kravet under den verserende sag i stedet for</i>	

<i>anmodning om beslutning om stillet sikkerhed.</i>	
<i>Stk. 8. Bygherren skal sikre, at garanten har accepteret, at alle tvister om sikkerhedsstillelsen afgøres efter reglerne i kapitel J, bortset fra § 50.</i>	
Forsikring	
§ 10. <i>Bygherren skal tegne og betale sædvanlig brand- og stormskadeforsikring fra arbejdets påbegyndelse, indtil mangler, der er påvist ved afleveringen, er afhjulpet. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal medtages som sikrede på forsikringspolice. Forsikringen skal omfatte samtlige entreprenørers arbejder på den bygning eller det anlæg, entrepriseaftalen vedrører. Ved om- eller tilbygning skal forsikringen dække skade på dette arbejde og på den bygning eller det anlæg, der er genstand for om- eller tilbygning. Selvrisiko påhviler bygherren.</i>	Ad § 10, stk.1. I det omfang bygherren har tegnet en all-risk forsikring påhviler selvrisikoen entreprenøren i det omfang skaden kan henføres til entreprenøren eller entreprenøren er ansvarlig for denne, herunder dennes underentreprenører. I visse tilfælde kan Bygherren bede Entreprenøren om at tegne en entrepriseforsikring. Dette vil fremgå af udbudsbetingelserne.
<i>Stk. 2. En offentlig bygherre kan kræve sig stillet som selvforsikrer.</i>	
<i>Stk. 3. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal have sædvanlig erhvervs- og produktansvarsforsikring.</i>	Ad § 10, stk.3. Entreprenøren og dennes eventuelle underentreprenørers forsikring skal i hele entrepriseperioden have en dækningssum på minimum 10 mio. kr. for henholdsvis person- og tingsskade.
<i>Stk. 4. Parterne skal på anmodning dokumentere, at forsikringerne er i kraft.</i>	
C. Udførelse af entreprisen	
Entreprenørens ydelse	
§ 11. <i>Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt og i overensstemmelse med bygherrens anvisninger. Materialer skal – for så vidt disse beskaffenhed ikke er anført – være af sædvanlig god kvalitet. Entreprenøren skal kvalitetssikre sine ydelser.</i>	
<i>Stk. 2. Entreprenøren skal levere alle materialer og præstere alle nødvendige biydelser til færdiggørelse af arbejdet.</i>	
<i>Stk. 3. Entreprenøren skal skriftligt oplyse bygherren om anvendelse af metoder og materialer, der ikke er gennemprøvede, herunder om eventuelle risici derved,</i>	

<i>medmindre anvendelsen er foreskrevet af bygherren.</i>	
<i>Stk. 4. Materialer og andre leverancer, som er bestemt til indføjelse i arbejdet, skal leveres af entreprenøren uden ejendomsforbehold. Når de pågældende genstande er leveret på byggepladsen, tilhører de bygherren.</i>	
<i>Stk. 5. Materialer og andre leverancer til arbejdet skal være leveret med 5 års leverandøransvar for mangler ved leverancen. Ansvarsperioden regnes fra afleveringen af arbejdet og begrænses således, at leverandørens ansvar ophører senest 6 år efter levering til lager eller videresalg. Leverandøren skal endvidere have anerkendt, at bygherren kan gøre mangelkrav gældende direkte mod leverandøren efter § 7, stk. 3 og 4.</i>	
<i>Stk. 6. Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i stk. 5, hvis dette vil medføre betydelig merudgift for denne eller væsentlig forsinkelse af arbejdet, eller det ved mindre omfattende leverancer vil være besværligt at kontrollere overholdelsen af bestemmelsen. Bygherren skal ved væsentlige leverancer have meddelelse om undladelsen snarest muligt efter, at tilbud fra leverandøren er indhentet.</i>	
<i>Stk. 7. Entreprenøren skal løbende foretage oprydning og rømning og omgående fjerne kasserede materialer fra byggepladsen.</i>	
Opstartsgennemgang	
<i>§ 12. Inden udførelsen skal bygherren sammen med entreprenøren og eventuel rådgiver gennemgå entreprenørens tilbud og det projekt, entreprenøren skal udføre, men henblik på at opnå en fælles forståelse af projektet og udførelsen af arbejdet.</i>	
Arbejds- og detailtidsplan	
<i>§ 13. Entreprenøren skal inden for den frist, der er angivet i den aftalte hovedtidsplan, udarbejde en arbejdsplan, der overholder fristerne i den aftalte hovedtidsplan.</i>	
<i>Stk. 2. Hvis bygherren har antaget flere entreprenører, skal bygherren i samarbejde med disse udarbejde en samlet arbejdsplan (detailtidsplan), inden arbejderne påbegyndes. Detailtidsplanen skal angive rækkefølgen for</i>	

<i>de enkelte dele af arbejderne.</i>	
Afsætning og byggeplads	
§ 14. <i>Bygherren afsætter de bestemmende hovedlinjer og højder (koter), mens al øvrig afsætning foretages af entreprenøren.</i>	
Stk. 2. <i>Ved byggearbejder sørger bygherren i nødvendigt omfang for etablering af stikledninger for afløb, el, gas, vand og varme frem til byggepladsen.</i>	
Stk. 3. <i>Bygherren betaler nødvendige tilslutningsbidrag og afholder eventuelle afgifter og gebyrer som følge af, at skure, containere, stillads mv. efter aftale ikke skal placeres på byggepladsen.</i>	Ad § 14 stk. 3. Aftale om placering af skure, containere, stilladser mv. uden for byggepladsen skal være skriftlig.
Entreprenørprojektering	
§ 15. <i>Entreprenøren skal kun projekttere, hvis dette er aftalt (delt rådgivning). I det omfang entreprenørens arbejde i aftalen er beskrevet ved angivelse af funktionskrav, skal entreprenøren udføre den nødvendige projektering herfor. Entreprenørens fremsættelse af forslag, som bygherren implementerer, indebærer ikke, at entreprenøren påtager sig projekteringen eller har risiko eller ansvar for forslaget.</i>	
Stk. 2. <i>Hvis entreprenøren skal projekttere, kan bygherren udpege en projekteringsleder.</i>	
Stk. 3. <i>Entreprenørens projektering skal udføres i overensstemmelse med aftalen, god projekteringsskik og bygherrens anvisninger.</i>	
Stk. 4. <i>I forbindelse med projekteringen skal entreprenøren skriftligt oplyse bygherren om anvendelsen af metoder og materialer, der ikke er gennemprøvede, herunder om eventuelle risici derved.</i>	
Forhold til myndigheder	
§ 16. <i>Bygherren sørger for nødvendig godkendelse af projektet og afholder udgifterne herved. Dette gælder tillige den del af projekteringen, der udføres af entreprenøren.</i>	
Stk. 2. <i>Entreprenøren sørger for anmeldelser, ansøger om tilladelser, rekvirerer syn og fremskaffer attester, der vedrører selve arbejdets udførelse, og afholder udgiften</i>	

<i>herved. Dispensationer kan kun søges efter aftale med bygherren.</i>	
Kvalitetssikring, tilsyn og kassation	
§ 17. <i>Bygherren kan i udbudsmaterialet fastsætte bestemmelser om entreprenørens kvalitetssikring af arbejdet, herunder eventuel projektering.</i>	
<i>Stk. 2. Bygherren kan føre tilsyn under arbejdets gang og kan kassere ikke kontraktmæssige arbejder eller materialer. Denne kassation skal ske så hurtigt som muligt.</i>	
<i>Stk. 3. Tilsyn fra bygherrens side fritager ikke entreprenøren for selv at føre kontrol.</i>	
Bygherrens anvisninger om arbejdets udførelse	
§ 18. <i>Bygherren kan give anvisninger om udførelse af arbejdet.</i>	
<i>Stk. 2. Entreprenøren skal indhente bygherrens afgørelse, hvis aftalen og dennes grundlag ikke yder tilstrækkelig vejledning til udførelse af arbejdet.</i>	
Ændringer i arbejdet	
§ 19. <i>Bygherren kan forlange ændring i arbejdet, når ændringen har naturlig sammenhæng med de aftalte ydelser. En ændring kan gå ud på, at entreprenøren skal yde noget i tillæg til eller i stedet for det oprindelig aftalte, at ydelsens karakter, kvalitet, art eller udførelse skal ændres, eller at aftalte ydelser skal udgå.</i>	
<i>Stk. 2. Entreprenøren har ret til at udføre en forlangt ændring, medmindre bygherren påviser særlige grunde til at lade andre udføre arbejdet, herunder at entreprenørens økonomiske krav for udførelsen ikke er rimeligt.</i>	Ad § 19 stk. 2. Aftale om placering af skure, containere, stilladser mv. uden for byggepladsen skal være skriftlig.
Merbetaling og besparelse	
§ 20. <i>Hvis en ændring angår et arbejde, der gælder enhedspris for, skal entreprisen reguleres op eller ned i overensstemmelse hermed, medmindre der træffes anden aftale, jf. § 21, stk. 4. Regulering efter enhedspris skal kun ske inden for +/-100 % af den enkelte post i tilbudslisten. Endvidere skal regulering efter enhedspris for merarbejde kun ske med indtil +20 % af entreprisens summen, beregnet ved at tælle alle merarbejder sammen, og for mindrearbejder med indtil -10 % af</i>	Ad § 20 stk. 1. Ændringen må ikke overstige +/- 15 % af værdien af den oprindelige kontrakt.

<p>entreprisensummen, beregnet ved at tælle alle mindrearbejder sammen. Hvis et arbejde samtidig udskiftes med et andet arbejde, indgår kun forskellen mellem de to arbejders pris i beregningen af summen af enten mer- eller mindrearbejder.</p>	
<p>Stk. 2. Ved enhedsprissat merarbejde, som overstiger variationsgrænserne i stk. 1, sker regulering også efter enhedspris, medmindre det godtgøres, at forudsætningerne for enhedsprisen ikke er til stede.</p>	<p>Ad § 20 stk. 2. Prissætningen for ekstraarbejder skal fastlægges ud fra samme kalkulationsprincipper som ved beregningen af leverandørens fastsatte enhedspriser, herunder bl.a. udgifter til produktion og underentreprenør samt den beregnede fortjeneste. Leverandøren skal efter anmodning fra Bygherre kunne dokumentere, at der er anvendt de samme eller i videst muligt omfang samme kalkulationsprincipper.</p>
<p>Stk. 3. Bortset fra tilfælde, hvor der efter stk. 1 og 2 sker regulering efter enhedspris, udføres ændringsarbejde som regningsarbejde, medmindre der træffes anden aftale efter § 21, stk. 4.</p>	
<p>Stk. 4. Ved udførelse af et ændringsarbejde i regning skal regningen opgøres med nærmere specifikation af arbejdstimer, materialer og materiel.</p>	
<p>Stk. 5. Ved formindskelse af arbejdets omfang skal entreprenøren godskrive bygherren de udgifter, som spares eller burde have været sparet, dog højst det beløb, arbejdet er opgjort til i entrepriseaftalen. Vedrører formindskelsen et arbejde, der gælder enhedspris for, jf. stk. 1, skal dette kun ske i det omfang, mindrearbejdet medfører, at entreprisensummen formindskes med mere end 10 %.</p>	<p>Ad § 20 stk. 5. Gælder ikke for arbejder, der afregnes efter faktisk forbrug.</p>
<p>Pris, tid og sikkerhed efter en ændring</p>	
<p>§ 21. Parternes eventuelle krav om forandring i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed som følge af en ændring i arbejdet eller i forudsætninger for dets udførelse skal snarest muligt fremsættes skriftligt eller på et byggemøde.</p>	
<p>Stk. 2. Efter forespørgsel fra en part skal den anden part snarest muligt skriftligt meddele, om denne anser et nærmere bestemt arbejde for en ændring, der medfører krav om forandringer i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed. Entreprenøren er ikke forpligtet til at igangsætte arbejdet, før bygherren har svaret.</p>	

<p>Stk. 3. Hvis en part har fremsat krav efter stk. 1 om forandring i aftalen med hensyn til pris, tid eller sikkerhed, skal den anden part snarest muligt skriftligt meddele, om kravet accepteres, og hvis ikke, skal denne begrunde dette.</p>	
<p>Stk. 4. Parterne skal snarest indgå skriftlig tillægsaftale om en ændring efter § 19 og om deraf følgende forandringer i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed. Forhandlinger herom må ikke forsinke arbejdets udførelse.</p>	
<p>Hindringer</p>	
<p>§ 22. Hvis entreprenøren finder, at arbejdet ikke kan udføres i overensstemmelse med den indgåede aftale, skal entreprenøren snarest muligt meddele bygherren dette og følge dennes anvisninger.</p>	
<p>Stk. 2. I det omfang udbudsmaterialet ikke indeholder fyldestgørende oplysninger om hindringer, skal foranstaltningerne herimod og ulemperne herved betales som ekstraarbejder.</p>	
<p>Risikoens overgang</p>	
<p>§ 23. Entreprenøren bærer indtil afleveringen risikoen for skade på eller bortkomst af arbejde og materialer. Det samme gælder materialer, som bygherren har leveret, når disse er kommet i entreprenørens besiddelse.</p>	
<p>Stk. 2. Entreprenøren bærer dog ikke risikoen for skade eller bortkomst som følge af bygherrens forhold. Det samme gælder for følger af udefra kommende ekstraordinære begivenheder, som entreprenøren ikke har indflydelse på (force majeure), herunder krig, oprør, terrorhandlinger og usædvanlige naturbegivenheder.</p>	
<p>Stk. 3. Skader, som entreprenører forvolder på hinandens arbejde, materialer og materiel, er bygherren uvedkommende.</p>	
<p>Stk. 4. Entreprenøren skal vedligeholde det udførte arbejde indtil afleveringen.</p>	
<p>Stk. 5. For arbejder eller dele af disse, der tages i brug før afleveringen, gælder reglerne i stk. 1-4 indtil ibrugtagningen. Ved ibrugtagning kan bygherren gennemføre en registrering efter reglerne i § 49, stk. 2.</p>	<p>Ad § 23 stk. 5. Entreprenøren er ansvarlig for hele og dele af arbejdet indtil den samlede aflevering har fundet sted.</p>

<p>Stk. 6. For byggearbejder og anlægsarbejder i tilslutning hertil, der udføres i lokaliteter, der er i brug under udførelsen, gælder reglerne i stk. 1-4 om entreprenørens risiko for skade kun skade forårsaget af anden entreprenør, uden at det er en følge af bygherrens forhold. Når arbejderne er færdiggjort, og entreprenøren har forladt lokaliteten, anses arbejderne for taget i brug, jf. stk. 5.</p>	
<p>Bygherrens tilsyn</p>	
<p>§ 24. Bygherren kan udpege et tilsyn, der repræsenterer bygherren over for entreprenøren med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse. Tilsynet kan give og modtage meddelelser vedrørende arbejdet, godkende eller kassere materialer eller arbejder, samt give anvisninger med hensyn til tilrettelæggelsen af de forskellige entreprenørens arbejde i deres indbyrdes forhold.</p>	
<p>Stk. 2. Tilsynet er legitimeret til på bygherrens vegne at forlange eller indgå aftale om ændring i arbejdet samt om forandring i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed som følge deraf, i det omfang tilsynets fuldmagt her- til skriftligt er meddelt entreprenøren.</p>	
<p>Byggemøder</p>	
<p>§ 25. Bygherren kan indkalde til byggemøder med entreprenøren.</p>	<p>Ad § 25. Bygherren kan vælge at lade ansvaret for indkaldelse til byggemøder overgå til Entreprenøren. Eventuelle omkostninger hertil skal være indeholdt i den samlede tilbudssum.</p>
<p>Samarbejds- og loyalitetspligt</p>	
<p>§ 26. Parterne skal i øvrigt samarbejde loyalt, således, at fejl, forsinkelser og fordyrelser undgås. Det samme gælder for entreprenøren i forhold til andre entreprenører og tilsynet.</p>	
<p>D. Betaling</p>	
<p>Pris og indeksregulering</p>	
<p>§ 27. Entreprisesummen er fast pris for den del af arbejdet, der udføres inden 12 måneder fra tilbudsdagen (fastprisperioden).</p>	
<p>Stk. 2. For den del af arbejdet, der udføres efter 12 måneder fra tilbudsdagen, reguleres prisen i overensstemmelse med reglerne i AB 18 §§ 34 og 35.</p>	
<p>Betaling og tilbagehold</p>	

<p>§ 28. Efter skriftlig anmodning til bygherren har entreprenøren to gange hver måned ret til betaling for kontraktmæssige arbejder og materialer, der er henholdsvis ydet og leveret på byggepladsen.</p>	
<p>Stk. 2. Entreprenøren kan – efter samme regler som anført i stk. 1 – tillige kræve betaling for materialer mv., som er købt af entreprenøren og ikke er leveret på byggepladsen. Hvis bygherren kræver det, skal entreprenøren stille sikkerhed for kontraktmæssig levering, jf. § 8. Sikkerhedsstillelsens størrelse skal svare til den krævede betaling – med moms – for de ikke-leverede materialer.</p>	<p>Ad § 28, stk. 2. Entreprenøren kan ikke uden særskilt skriftlig aftale kræve betaling for materialer mv., som er købt af entreprenøren og ikke leveret på byggepladsen.</p>
<p>Stk. 3. Efter afleveringen sender entreprenøren en endelig og fuldstændig slutopgørelse til bygherren, herunder over tilgodehavender for alle ekstraarbejder. Efter at bygherren har modtaget slutopgørelsen, kan entreprenøren ikke fremkomme med yderligere krav – bortset fra sådanne, der er taget konkret forbehold om i slutopgørelsen.</p>	
<p>Stk. 4. Slutopgørelsen skal sendes til bygherren senest 25 arbejdsdage efter afleveringen. Ved hovedentreprisen er fristen dog 35 arbejdsdage, og ved anlægsarbejder, der ikke udføres i tilslutning til byggearbejder, er fristen 60 arbejdsdage.</p>	
<p>Stk. 5. Hvis slutopgørelsen ikke er kommet frem til bygherren inden fristen i stk. 4, kan denne skriftligt kræve opgørelsen sendt inden 10 arbejdsdage. Sendes opgørelsen herefter ikke til bygherren inden denne frist, fortaber entreprenøren krav på vederlag for ekstraarbejder, der udføres som regningsarbejder, samt for løn- og prisstigninger.</p>	
<p>Stk. 6. Finder bygherren, at et krævet beløb ikke er forfaldent, skal bygherren straks skriftligt give entreprenøren begrundet meddelelse herom.</p>	
<p>Stk. 7. Hvis parterne er uenige om en opgørelse, skal bygherren betale den del af beløbet, som bygherren ikke bestrider at skyldes.</p>	
<p>Stk. 8. Bygherren kan tilbageholde et rimeligt beløb til sikkerhed for afhjælpning af mangler, der er påtalt ved afleveringen, jf. § 38. Beløbet skal betales til entreprenøren snarest muligt, når manglerne er afhjulpet.</p>	

Forfaldstid, betalingsfrist og forrentning	
§ 29. <i>Entreprenørens krav efter § 28 forfalder til betaling ved bygherrens modtagelse af anmodning om betaling og skal betales senest 15 arbejdsdage efter modtagelsen.</i>	Ad § 29, stk.1. Entreprenørens krav efter § 29 forfalder til betaling ved bygherrens modtagelse af anmodning om betaling og skal betales senest 30 kalenderdage efter modtagelsen.
Stk. 2. <i>Entreprenørens tilgodehavende forrentes fra forfaldsdagen med rentelovens rentesats. Fristen i stk. 1 er løbedage.</i>	
Entreprenørens ret til at standse arbejdet	
§ 30. <i>Hvis bygherren ikke har betalt et forfaldent beløb ved betalingsfristens udløb, kan entreprenøren standse arbejdet efter skriftligt varsel på 3 arbejdsdage, dog er varslet 5 arbejdsdage, hvis bygherren er en offentlig bygherre eller en almen boligorganisation.</i>	
Stk. 2. <i>Entreprenøren kan endvidere straks standse arbejdet, hvis bygherren erklæres konkurs eller tages under rekonstruktionsbehandling, eller hvis bygherrens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være sådanne, at denne må antages at være ude af stand til at opfylde entreprisaf-talen. Det er en betingelse, at bygherren ikke har stillet betryggende sikkerhed for opfyldelsen af den resterende del af aftalen. Hvis bygherren straks stiller sådan sikkerhed, skal entreprenøren genoptage arbejdet.</i>	
E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse	
Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse	
§ 31. <i>Entreprenøren har ret til forlængelse af tidsfrister, når arbejdets udførelse forsinkes som følge af:</i> a) <i>ændringer i arbejdet, som kræves af bygherren, jf. § 19,</i> b) <i>bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse,</i> c) <i>krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejke, lockout, blokade, hærværk eller tilsvarende forhold, der opstår uden entreprenørens skyld, og som entreprenøren ikke er herre over,</i> d) <i>nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker arbejdet, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn, eller</i> e) <i>offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes entreprenørens forhold.</i>	Ad § 31 stk. 1. Tidsfristforlængelse grundet vejrlig fastlægges således, at der, ved nødvendige arbejdsstandsninger på grund af vejrlig, tildeles entreprenøren tidsfristforlængelse, såfremt Arbejdsstandsningen overskrider nedenstående: a) 5 dage pr. måned - 1. november til 31. marts b) 2 dage pr. måned - 1. april til 31. oktober. Der overføres ikke spild-dage til den efterfølgende måned. Der godkendes ikke mindre enheder end halve spild-dage.

Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse	
§ 32. Forsinkelse, som ikke giver entreprenøren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.	
Stk. 2. Hvis der er fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, kan erstatningskrav for forsinkelse ikke rejses herudover.	
Bygherrens hæftelse ved forsinkelse	
§ 33. Bygherren har ret til forlængelse af tidsfrister, når arbejdet forsinkes som følge af a) ændringer i arbejdet, som kræves af bygherren, jf. § 19, b) krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejke, lockout, blokade, hærværk eller tilsvarende forhold, der opstår uden bygherrens eller anden entreprenørs skyld, og som bygherren eller anden entreprenør ikke er herre over, c) nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker arbejdet, herunder anden entreprenørs arbejde, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn, eller d) offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes bygherrens eller anden entreprenørs egne forhold.	
Bygherrens hæftelse ved forsinkelse	
§ 34. Hvis forsinkelsen skyldes a) bygherrens forhold, og bygherren har udvist fejl eller forsømmelse, eller b) anden entreprenørs ansvarspådragende forsinkelse, jf. § 32, stk. 1, eller anden aftaleparts ansvarspådragende forsinkelse, skal bygherren betale entreprenøren erstatning for det lidte tab	
Stk. 2. Hvis forsinkelsen skyldes a) bygherrens forhold, uden at bygherren har udvist fejl eller forsømmelse, og uden at forholdet er omfattet af stk. 3, b) anden entreprenørs forsinkelse, uden at forholdet er omfattet af stk. 1 eller 3, c) ændringer i arbejdet, som kræves af bygherren, jf. § 19, eller d) offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes bygherrens eller anden entreprenørs forhold, skal bygherren betale entreprenøren erstatning for det tab, entreprenøren lider ved forsinkelsen, bortset fra den fortjeneste, entreprenøren mister ved ikke at kunne	

<i>udføre andre arbejder i forsinkelsesperioden, og lignende videregående tab.</i>	
<p>Stk. 3. Hvis forsinkelsen skyldes</p> <p>a) <i>krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejke, lockout, blokade, hærværk eller tilsvarende forhold, der opstår uden bygherrens eller anden entreprenørs skyld, og som bygherren eller anden entreprenør ikke er herre over, eller</i></p> <p>b) <i>nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker entreprenørens eller anden entreprenørs arbejde, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn,</i></p> <p><i>har entreprenøren ikke ret til erstatning.</i></p>	
F. Aflevering	
Afleveringsforretning	
<p>§ 35. <i>Umiddelbart inden arbejdets færdiggørelse skal entreprenøren give bygherren skriftlig meddelelse om tidspunktet for færdiggørelsen (færdigmelding). Bygherren indkalder derefter entreprenøren til en afleveringsforretning, der skal finde sted senest 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt. Bestemmelserne i 1. og 2. pkt. gælder tillige for arbejde, der efter aftale med bygherren er udskudt til senere aflevering.</i></p>	
<p>Stk. 2. <i>Arbejdet anses for afleveret til bygherren, når afleveringsforretning har fundet sted, medmindre der ved denne er påvist væsentlige mangler, herunder forhold, der hindrer ibrugtagning i væsentligt omfang. Er dette tilfældet, afholdes ny afleveringsforretning, når entreprenøren har givet bygherren skriftlig meddelelse om, at manglerne er afhjulpet, jf. stk. 1.</i></p>	
<p>Stk. 3. <i>Indkalder bygherren ikke som anført i stk. 1 til afleveringsforretning, anses arbejdet for afleveret 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt for færdiggørelse. Tilsvarende gælder for ny afleveringsforretning som nævnt i stk. 2, 2. pkt.</i></p>	
Afleveringsprotokol	
<p>§ 36. <i>Ved afleveringsforretningen udfærdiger bygherren en afleveringsprotokol. I protokollen anføres de mangler og eventuelle andre forhold, bygherren har påpeget, samt entreprenørens bemærkninger. Aftaler om afhjælpning, herunder måde og frist samt tidspunkt for gennemgang af afhjælpning, skal tilføjes protokollen. Parternes stillingtagen til, om arbejdet er afleveret, skal</i></p>	

<p>fremgå af protokollen. Protokollen skal underskrives af byggherren og entreprenøren.</p>	
<p>G. Mangler</p>	
<p>Mangelbegreb</p>	
<p>§ 37. Er arbejdet ikke udført i overensstemmelse med § 11, stk. 1 og 2, foreligger der en mangel.</p>	
<p>Stk. 2. Hvis materialer ikke er i overensstemmelse med kravene i § 11, stk. 1 og 2, foreligger der en mangel. Det gælder dog ikke,</p> <p>a) når entreprenøren i tilfælde af frit materialevalg godtgør, at kontraktmæssigt materiale ikke findes eller ikke kan skaffes på grund af krig, indførselsforbud eller lignende, eller</p> <p>b) når byggherren har krævet anvendelse af et bestemt eller tilsvarende materiale, og entreprenøren godtgør, at muligheden for at fremskaffe dette i kontraktmæssig stand må anses for udelukket ved forhold, som entreprenøren ikke burde have taget i betragtning ved aftalens indgåelse.</p> <p>I disse tilfælde skal entreprenøren snarest muligt give meddelelse til byggherren om hindringerne, jf. § 22.</p>	
<p>Stk. 3. Hvis materialet ikke er egnet til det formål, det er anvendt til, foreligger der dog ikke en mangel,</p> <p>a) når entreprenøren i tilfælde af frit materialevalg godtgør, at materialet efter byggetidens viden blev anset som egnet, eller</p> <p>b) når byggherren har krævet anvendelse af et bestemt eller tilsvarende materiale, og entreprenøren har anvendt det foreskrevne materiale.</p>	
<p>Stk. 4. Arbejdet skal i alle tilfælde have de egenskaber, som er tilsikret ifølge aftalen.</p>	
<p>Stk. 5. Hvis nogle materialer skal leveres med en garanti med forpligtelser, der rækker videre end den almindelige mangelhæftelse efter disse almindelige betingelser, er entreprenøren alene forpligtet deraf, i det omfang det er muligt for entreprenøren at købe materialerne med den krævede garanti, og leverandøren vedstår og opfylder garantien. Hvis entreprenøren konstaterer, at materialerne ved væsentlige leverancer ikke kan købes med garantien, skal entreprenøren snarest muligt give byggherren meddelelse derom.</p>	
<p>Stk. 6. Afleveringstidspunktet er afgørende for, om arbejdet lider af mangler, hvad enten disse på dette</p>	

<i>tidspunkt er synlige eller skjulte.</i>	
Mangler påvist ved afleveringen	
§ 38. <i>Entreprenøren har pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises ved afleveringen.</i>	
Mangler påvist efter afleveringen	
§ 39. <i>Entreprenøren har i 5 år efter afleveringen pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises efter afleveringen.</i>	
<i>Stk. 2. Bygherren kan kun påberåbe sig sådanne mangler, hvis entreprenøren har fået skriftlig meddelelse herom inden rimelig tid efter, at manglerne er eller burde være opdaget. Dette gælder dog ikke, hvis entreprenøren har gjort sig skyldig i et groft uforsvarligt forhold.</i>	
Bortfald af entreprenørens afhjælpningsret	
§ 40. <i>Hvis bygherren efter udløbet af en frist for afhjælpning, - eller efter at have modtaget entreprenørens meddelelse om, at afhjælpning har fundet sted – finder, at manglerne ikke er afhjulpet, skal bygherren inden 10 arbejdsdage skriftligt meddele entreprenøren, hvilke mangler der stadig påberåbes.</i>	
<i>Stk. 2. Bygherren har herefter ret til at lade de påberåbte mangler udbedre for entreprenørens regning (udbedringsgodtgørelse) eller til afslag i entreprisen. Hvis entreprenøren har søgt at afhjælpe alle de tidligere påberåbte mangler, og de mangler, der fortsat påberåbes, kun udgør en mindre del deraf, er entreprenøren dog, uanset 1. pkt., berettiget til at afhjælpe disse, hvis afhjælpningen iværksættes straks efter bygherrens meddelelse efter stk. 1.</i>	
Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt	
§ 41. <i>Entreprenørens afhjælpningspligt og bygherrens adgang til at foretage udbedring for entreprenørens regning, jf. §§ 38-40, bortfalder, hvis afhjælpning er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter. Ved bedømmelsen heraf skal der tages hensyn til bygherrens interesse i, at aftalen opfyldes. Bygherren bevarer i alle tilfælde retten til afslag, jf. § 42.</i>	
Afslag i entreprisen	
§ 42. <i>Afhjælper entreprenøren ikke mangler som anført i §§ 38-40, kan bygherren – i stedet for at lade manglerne udbedre for entreprenørens regning – kræve afslag i</i>	

<i>entreprisensummen. Bygherren har endvidere ret til afslag i entreprisensummen, hvis afhjælpning er umulig eller vil medføre betydelig gene og i tilfældene nævnt i § 41.</i>	
<i>Stk. 2. Afslaget beregnes som udgangspunkt som det beløb, det ville have kostet at udbedre manglerne.</i>	
<i>Stk. 3. Hvis afhjælpning af mangler er umulig, og i tilfældene nævnt i § 41, fastsættes afslaget skønsmæssigt.</i>	
Entreprenørens ansvar for følgeskader og indirekte tab	
§ 43. <i>Entreprenøren er erstatningsansvarlig for tab, der er en følge af mangler ved arbejdet, hvis manglerne skyldes fejl eller forsømmelse fra entreprenørens side, eller hvis manglerne angår egenskaber, som ifølge aftalen må anses for tilsikret.</i>	
<i>Stk. 2. Entreprenøren er ikke ansvarlig for driftstab, avancetab eller andet indirekte tab.</i>	
Entreprenørens produktansvar	
§ 44. <i>Entreprenørens erstatningsansvar for skader, der er forårsaget af en defekt ved et produkt, der indgår i bygge- og anlægsarbejdet (produktansvar), er begrænset til dækningen ifølge den tegnede produktansvarsforsikring, jf. § 10, stk. 3.</i>	
<i>Stk. 2. Entreprenøren er ikke ansvarlig for driftstab, avancetab eller andet indirekte tab, som følge af en skade forårsaget af en defekt ved et produkt, der indgår i bygge- og anlægsarbejdet.</i>	
Mangelansvarets ophør	
§ 45. <i>Bygherrens krav mod entreprenøren som følge af mangler skal fremsættes senest 5 år efter arbejdets aflevering. Efter dette tidspunkt kan bygherren ikke rejse krav mod entreprenøren.</i>	
<i>Stk. 2. Hvis entreprenøren har afhjulpnet mangler, som bygherren har reklameret over, løber der en ny frist efter stk. 1 for fremsættelse af krav som følge af manglerne således at fristen løber fra afslutningen af afhjælpningen, men ikke længere end til 3 år efter udløbet af den oprindelige 5-års frist.</i>	
<i>Stk. 3. Hvis bygherrens krav mod entreprenøren som følge af mangler angår løsørengsstande og inventar,</i>	

<p>som ikke er særligt tilpasset eller fast monteret, forkortes fristen i stk. 1 til 2 år.</p>	
<p>Stk. 4. Bygherrens krav efter stk. 1-3 bevares, uanset stk. 1-3, for mangler, hvor</p> <ol style="list-style-type: none"> entreprenøren har påtaget sig at indestå i længere tid, det ved afleveringen konstateres, at aftalt kvalitets-sikring har svigtet væsentligt, eller der foreligger et groft uforsvarligt forhold fra entreprenørens side. 	
<p>H. Eftersyn</p>	
<p>1-års eftersyn</p>	
<p>§ 46. Bygherren indkalder entreprenøren til et eftersyn af arbejdet, som skal finde sted senest 1 år efter afleveringen.</p>	<p>Ad § 46. Bygherren kan vælge at lade ansvaret for indkaldelse til eftersyn overgå til Entreprenøren. Eventuelle omkostninger hertil skal være indeholdt i den samlede tilbudssum.</p>
<p>Stk. 2. Indkaldelse til eftersyn skal være skriftlig og ske med et varsel på højst 60 og mindst 15 – ved hovedentreprisen dog mindst 20 – arbejdsdage.</p>	
<p>Stk. 3. Ved eftersynet udfærdiger bygherren en eftersynsprotokol, hvori bygherren anfører de mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, denne har påpeget, tillige med entreprenørens eventuelle bemærkninger og eventuelle aftaler om afhjælpning, herunder måde og frist.</p>	
<p>Stk. 4. Hvis en part ikke har givet møde ved eftersynet, kan den mødende part gennemføre det uden den fraværendes medvirken og skal da snarest muligt sende protokollen til den fraværende.</p>	
<p>I. Ophævelse</p>	
<p>Bygherrens hæveret</p>	
<p>§ 47. Bygherren kan efter skriftligt påkrav hæve entrepriseaftalen helt eller delvist,</p> <ol style="list-style-type: none"> hvis der foreligger en væsentlig ansvarspådragende forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til arbejdets udførelse, og forsinkelsen medfører betydelige ulemper for bygherren, hvis der i øvrigt foreligger væsentlig forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til forhold af afgørende betydning for bygherren, hvis det udførte arbejde er af en sådan kvalitet, at bygherren har grund til at antage, at entreprenøren 	<p>Ad § 47 stk. 1 Såfremt Klagenævnet for Udbud pålægger Bygherre, at kontrakten bliver bragt til ophør, fremgår evt. erstatning og tilbagebetaling af sikkerhedsstillelse af entreprisekontrakten.</p>

<p><i>ikke vil være i stand til at udføre arbejdet uden væsentlige mangler, eller</i></p> <p>d) <i>hvis der i øvrigt foreligger væsentlig misligholdelse fra entreprenørens side med hensyn til forhold af afgørende betydning for bygherren.</i></p>	
Entreprenørens hæveret	
<p>§ 48. <i>Entreprenøren kan efter skriftligt påkrav hæve entrepriseaftalen,</i></p> <p>a) <i>hvis der foreligger en væsentlig forsinkelse som følge af bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse, og bygherren ikke udfolder rimelige bestræbelser for at fremme arbejdet mest muligt, eller</i></p> <p>b) <i>hvis der i øvrigt foreligger væsentlig forsinkelse eller misligholdelse fra bygherrens side med hensyn til forhold af afgørende betydning for entreprenøren.</i></p>	
Fælles regler om ophævelse	
<p>§ 49. <i>Ophævelse skal ske skriftligt.</i></p>	
<p>Stk. 2. <i>Samtidig med ophævelsen skal den part, der hæver aftalen, skriftligt indkalde til en registreringsforretning (stadeforretning) mellem parterne, der skal afholdes hurtigst muligt. Medmindre andet aftales, afholdes stadesforretning tidligst 1 arbejdsdag efter, at indkaldelsesskrivelsen er kommet frem. Ved uenighed om arbejdets stade kan stadesforretningen gennemføres ved syn og skøn udmeldt af Voldgiftsnævnet, jf. § 52.</i></p>	
J. Tvister	
Løsningstrappe	
<p>§ 50. <i>En tvist mellem parterne skal søges afklaret og forliget ved forhandling i overensstemmelse med reglerne i AB 18 § 64, stk. 1-3.</i></p>	
<p>Stk. 2. <i>Mediation, mægling, hurtig afgørelse og voldgift kan ikke iværksættes, før forhandlingsproceduren efter AB 18 § 64 er gennemført. Det samme gælder syn og skøn medmindre syn og skøn iværksættes for at sikre bevis.</i></p>	
Mediation og mægling	
<p>§ 51. <i>Voldgiftsnævnet udpeger efter anmodning fra en part en mediator med henblik på at løse en tvist ved forlig i overensstemmelse med reglerne i AB 18 § 65, stk. 1 samt 3-9.</i></p>	
<p>Stk. 2. <i>Mediation kan ikke iværksættes, hvis en part ønsker tvisten afgjort under en sag om hurtig afgørelse og indgiver anmodning herom senest 10 arbejdsdage efter, at der er anmodet om mediation.</i></p>	

Syn og skøn	
§ 52. <i>Voldgiftsnævnet udmelder efter anmodning fra en part syn og skøn med henblik på at sikre bevis for eller bedømme faktiske forhold i overensstemmelse med reglerne i AB 18 § 66, stk. 2-6.</i>	
<i>Stk. 2. Hvis en part har anmodet om beslutning om stillet sikkerhed eller hurtig afgørelse, kan der ikke udmeldes syn og skøn om samme forhold, før sagen om beslutning om stillet sikkerhed eller om hurtig afgørelse er afsluttet, medmindre formålet med syn- og skøn er at sikre bevis.</i>	
Beslutning om stillet sikkerhed	
§ 53. <i>Voldgiftsnævnet udpeger efter anmodning fra en part en sagkyndig til at træffe beslutning om udbetaling, nedskrivning og ophør af stillet sikkerhed, jf. § 8, stk. 6 og 7, og § 9, stk. 5 og 6, i overensstemmelse med regler i AB 18 § 67, stk. 2-12, medmindre der forinden er truffet afgørelse derom efter § 54 eller § 55, eller det forhold, der begrundet kravet, allerede er genstand for tvist mellem parterne under en verserende sag efter § 54 eller § 55.</i>	
Hurtig afgørelse	
§ 54. <i>Voldgiftsnævnet udpeger efter anmodning fra en part en opmand til at træffe en hurtig afgørelse i overensstemmelse med reglerne i AB 18 § 68, stk. 1 samt 3-11.</i>	
<i>Stk. 2. En sag om hurtig afgørelse kan ikke iværksættes, hvis der verserer en voldgiftssag om samme tvist.</i>	
Voldgift	
§ 55. <i>Tvister mellem parterne afgøres endeligt ved voldgift ved Voldgiftsnævnet i overensstemmelse med reglerne i AB 18 § 69, stk. 3-7.</i>	
<i>Stk. 2. En voldgiftssag kan ikke anlægges før 4 uger efter, at et forhandlingsforløb om tvisten efter AB 18 § 64 er afsluttet. Voldgiftssag kan endvidere ikke anlægges, hvis der verserer en sag om mediation, mægling, hurtig afgørelse eller beslutning om stillet sikkerhed angående samme tvist.</i>	